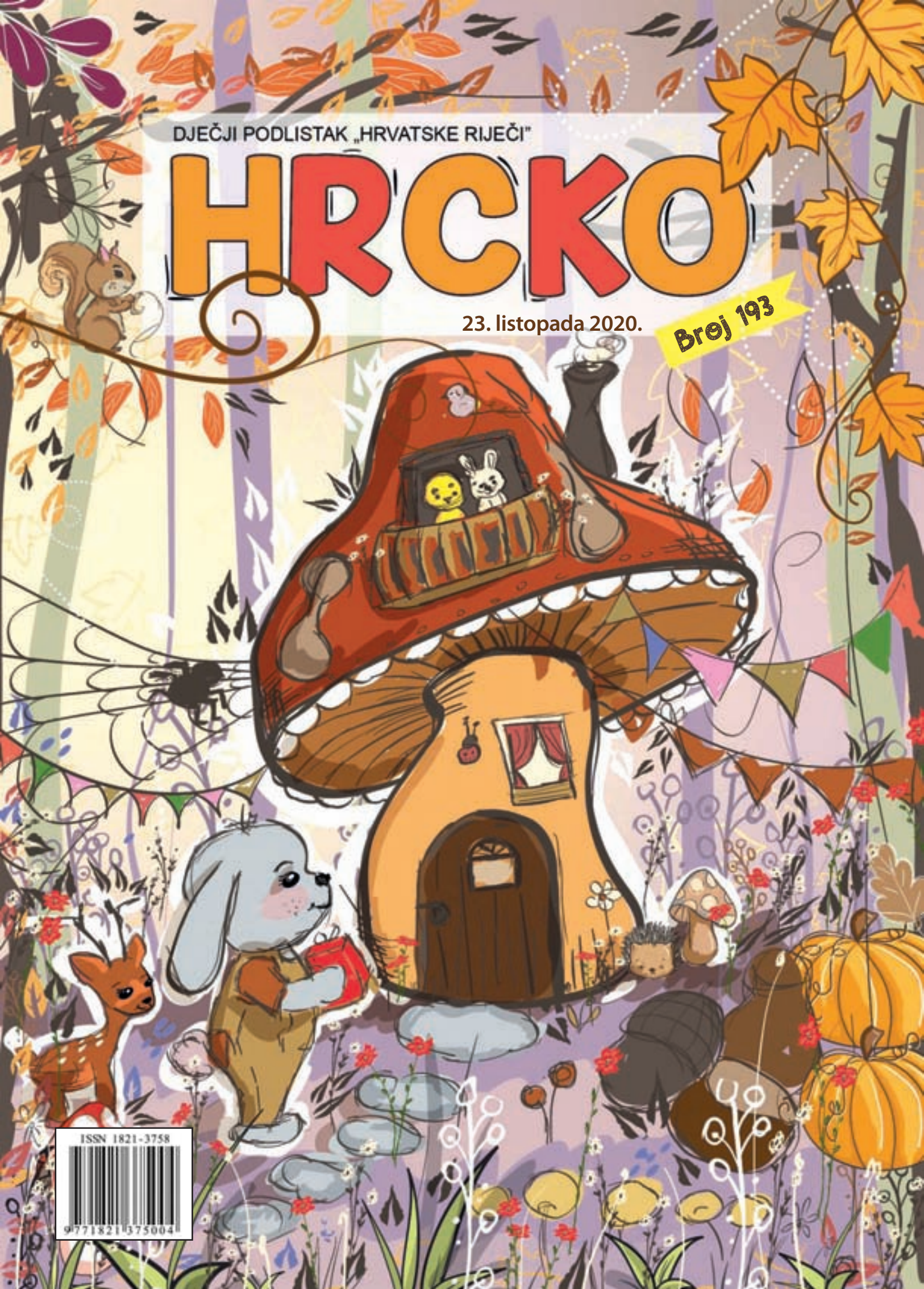

DJEČJI PODLISTAK „HRVATSKE RIJEČI“

HRCKO

23. listopada 2020.

Broj 193

ISSN 1821-3758

9771821375004

Kišobran

Mljet

Sveta Terezija Avilska

Sara i Jure

Istraživači planeta Z

Kinomania

Dragi čitatelji *Hrcka*!

Jesen se već odomaćila u našem kraju i uz pregršt jesenskih plodova donijela nam je hladnije vrijeme, kraće dane, pa i kišu. U jesen se ogrnuo i naš podlistak.

Hladnije vrijeme nas tjera u domove, pa vas onda pozivamo da to iskoristite najbolje moguće. Za početak vam darujemo listopadski broj *Hrcka*, a što se sve u njemu krije najbolje sami pogledajte.

Neki od vas su bili aktivni, te su pisali i svoje radove poslali *Hrcku*. Pozivamo i vas koji ste se uspavali da se odazovete i pišete, crtate i šaljete, pa i detektivske odgovore kojih je ovoga puta stigao veliki broj.

Listopad, osim što je poznat po raznobojnom lišću, poznat je i po tome što njegovim 15. danom započinje Mjesec hrvatske knjige, koji traje sve do 15. studenoga. Dakle, pravo je vrijeme za knjigu, a mi vam u ovome broju donosimo dva naslova, koja toplo preporučujemo. Koja su? Otkrijte čitajući.

Sljedeći broj *Hrcka* izlazi 20. studenoga. Do tada lijep jeseni pozdrav!

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Mirjana Crnković, Slađana i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

SVIJET BEZ SMEĆA 1. DIO

SCENARIO I CRTEŽ: ANDELA BODIŠ

DESIGN I TEHNIČKA OBRADA: KRISTIJAN SEKULIĆ

Mala škola tambure u Monoštoru

Mala škola tambure u Monoštoru započela je s radom 9. listopada i okupila sedam polaznika. Sve njih dočekala je profesorica tambure u Muzičkoj školi Petar Konjović u Somboru **Marina Kovač**.

Ova škola tambure zamišljena je kao istureni odjel spomenute Muzičke škole iz Sombora na hrvatskom jeziku, te je plan da to zaživi naredne školske godine. Malim tamburašima to nije smetalo, zapravo cilj im je isti – naučiti svirati tamburu. Ako ste iz Monoštora ili njegove okolice, onda vam toplo preporučujemo da se i vi uključite u ovu glazbenu priču.

Narodna književnost u školi

U sklopu *Dana hrvatske knjige i riječi – Dana Balinta Vujkova*, svake godine se održava i program *Narodna književnost u školi u spomen na Balinta Vujkova Didu* koji je namijenjen vrtićancima i osnovcima. Navikli smo okupiti se u velikom broju i uz predstavljanje nove knjige pogledati sjajnu predstavu koju uvijek izvode vaši vršnjaci. Hrvatska čitaonica je i ove godine sve organizirala, ali onako kako je bilo moguće – online. Tako je snimljen virtualni sat hrvatskog jezika i književnosti, te je predstavljena nova knjiga *Pripovitke 1* koju možete nabaviti u školskim knjižnicama. Na ovome virtualnom satu možete pogledati i sjajnu predstavu snimljenu po *pripovitki* Balinta Vujkova *Razlinkavi zec* koju su izveli sada već bivši učenici OŠ *Matija Gubec* u Tavankutu. Sve ovo možete pogledati na Youtube kanalu ili putem Facebook profila *Hrvatska čitaonica*.

Uživajte!

Bicikl za Davida

Izvlačenje nagrada kviza za poticanje čitanja *Čitam i skitam* bilo je drugačije od onoga na što smo navikli. Dugo iščekivano izvlačenje nagrada bilo je bez publike – online, a održano je 23. rujna u čitaonici Gradske knjižnice u Subotici. Glavna nagrada je i ovoga puta bio bicikl, dar tvrtke *Venera bike* iz Subotice, a dobio ju je učenik 2. razreda cjelovite nastave na hrvatskom jeziku u subotičkoj OŠ *Matko Vuković* **David Tikvicki**. Oko 800 djece sudjelovalo je u ovome kvizu, te je dodijeljeno čak 283 nagrade.

Kišobran

prijatelj kišnih dana

Od Kine do Europe

Kišobran je nastao u Kini i njegovi prvi primjerci pravljeni su od svile, ali ne da bi svog vlasnika zaštitili od kiše nego od sunca. Dakle, možemo reći da su bili suncobrani.

Vjeruje se da su prvi kišobrani napravljeni u Kini prije više od 3.000 godina. Iz Kine kišobran je prenesen u Japan i Koreju, a potom u Perziju i Egipat pa preko Stare Grčke i Rima na Zapad. U Europu je stigao tek u 16. stoljeću, a masovno se počeo upotrebljavati krajem 18. stoljeća. Prvi kišobrani na našem kontinentu napravljeni su od drveta ili kitovih kostiju i bili su pokriveni kožnom nauljenom tkaninom. Bilo ih je teško otvarati i zatvarati.

Nekada simbol moći, danas modni detalj

Nekada su kišobrani predstavljali simbol moći i pripadnosti plemstvu. Izrađivali su se od raznih materijala, a danas se izrađuju od voštanog papira, pamuka, svile, plastične folije, najlona...

Prva trgovina kišobrana zvala se **James Smits i sinovi**. Otvorena je 1830. godine i još uvijek se nalazi u Oxfordskoj ulici u Londonu. Prvi sklopivi kišobran s čeličnom konstrukcijom izumio je 1852. godine **Samuel Fox**.

Danas se proizvođači kišobrana natječu tko će izraditi ljepši, lakši i originalniji kišobran. Jedna je tvrtka čak osmislila kišobran koji može predvidjeti kišu za taj dan i o tome može obavijestiti vlasnika.

Zanimljivosti

- * Uz kišobran se vezuju brojna praznovjerja (primjerice, ono da ga ne smijete otvarati u zatvorenom prostoru, jer kao donosi nesreću).
- * Ubraja se među predmete koje često gubimo.
- * Prve kišobrane posjedovali su samo bogati ljudi.
- * Neki kišobrani su i sastavni dijelovi nošnje (primjerice šestinski kišobran).
- * Kišobrane su nekada nosile samo žene, jer se smatrao simbolom ženstvenosti.
- * Kišobran je nebrojeno puta poslužio i kao obrambeno sredstvo od napadača i opasnih pasa.
- * Moderni kišobrani su obloženi teflonom.

Kišobran na raznim jezicima

- Mađarski – esernyő
- Portugalski – guarda
- Poljski – parasol
- Ruski – зотник
- Albanski – ombrellë
- Češki – deštník
- Danski – paraply
- Engleski – umbrella
- Francuski – parapluie
- Havajski – malu
- Njemački – regenschirm
- Makedonski – чадор

Koktel-kišobrani su izumljeni u 20. stoljeću.

Jadranka Klepac:

MIRIS KNJIGE

Jeste li pomislili nekad kako bi bilo napisati knjigu o vlastitom životu? **Dani** jeste. No, njezin život nije niti malo zanimljiv. Sve je normalno i uobičajeno. Roditelji se ne svađaju, škola je monotona, a i ljubav je ravna crta. Kako ona kao strastvena ljubiteljica knjiga zna da mašta može oplemeniti svaku priču, odlučuje napisati knjigu u kojoj će njezin život biti prepun uzbuđenja. Naravno, unijela je neznatne izmjene u priču pa je nastala fantastična priča o djevojčici **Ani** i knjižničaru **Merlinu** koji su dio male skupine ljudi s posebnim moćima, jer mogu knjigu prepoznati po mirisu. Tako počinje avantura, nailaze na razne prepreke i zlikovce u potrazi za tajanstvenom *Plavom knjigom*.

U isto vrijeme i Danin stvarni život postaje uzbudljiv. Budući da ona jako voli čitati bajke od bakine prijateljice dobiva na poklon rijetku i staru knjigu **Ivane Brlić Mažuranić**. Odnosi je na procjenu u antikvarijat, ali knjiga misteriozno nestaje pa će Dana krenuti u potragu za knjigom. Pomoći će joj u tome prijatelj **Davor** i knjižničar **Baltazar**.

Kako će se dovršiti obje potrage doznajte sami. A ako Vam se sviđa, a vjerujem hoće jer ste pravi knjigoljupci, nastavite čitati jer je ovo prvi dio tinejdžerske trilogije o mladoj Dani, koju slijede naslovi *Kora od jabuke* i *Spomenar*.

stiholjupci

Kišna glista

Pogle, pogledaj ispod lista
uvis gleda kišna glista.

Želja ona ima trista
al' joj jedna uv'jek ista.

Kao krošnja da prolista
kišu želi kišna glista.

Kiša pade k'o s kista,
mala glista sva zablista.

Valentina Tutić

Rič o percetu

Ja sam perce. Na mene naiđeš kad burlaš po ladici kredenca u kuhinji pa se upitaš: za čeg ovo služi?

Ja sam perce. Naprave me od lipo opranog guščijeg perja i uvežu koncom. Uvijek moram biti čisto i suvo ostavljeno i čuvano, jer ja radim najvažniji dio za kolače. Mene reduša umoči u umućena jaja, malo otrese i jednako namaže kiflice el pogaču. Tek onda kolači mogu u šporelj!

Ja sam perce. Čerez mene se kiflice uvijek sijaju, a pogača se cakli!

PERCE – nekoliko povezanih pera kojima se premazuju kolači prije pečenja

BURLATI – preturati, prevrtati; tragati za čime

LADICA – dio stola, pretinac

KREDENAC – kuhinjski i blagovaonički ormar za posuđe

REDUŠA – žena koja vodi kućanstvo, kuha, uređuje kuću;

ŠPORELJ – štednjak

POGAČA – savijača, tijesto (brašno, mlijeko, jaja) umiješano i razvučeno, punjeno makom, bademima, orasima ili drugim nadjevima

ČEREZ – zbog, poradi

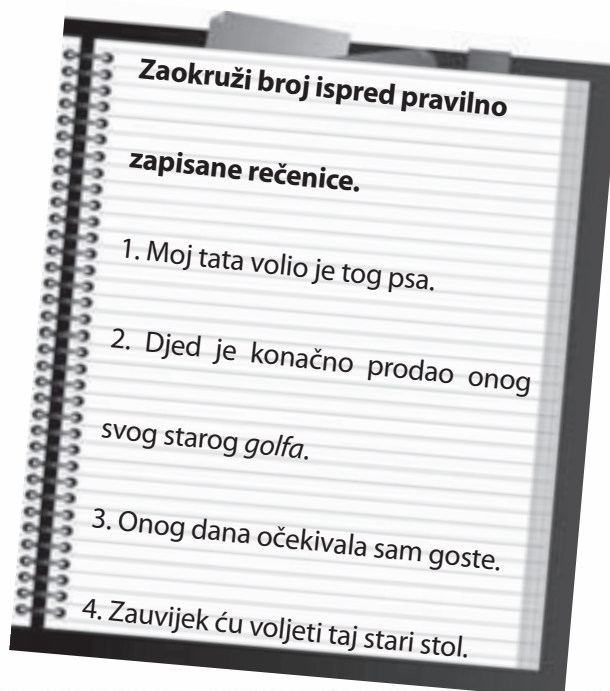
CAKLITI SE – svijetliti se kao staklo (caklo)

HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković

Živo i neživo

Pokazne zamjenice *ovaj*, *taj* i *onaj* ponekad pogrešno upotrebljavamo u govoru, zato što ne razlikujemo svojstvo živog i neživog, odnosno ne vodimo računa o značenju riječi. Najčešće griješimo onda kad neživom pridajemo u govoru osobinu živog. Na primjer, reći ćemo *Vidio sam tog čovjeka*. U toj smo rečenici zamjenicu *tog* pravilno upotrijebili jer je čovjek živo biće i pravilno je zamjenicu *taj* zapisati u akuzativu. No, nerijetko ćemo izgovoriti i rečenicu *Tog puta sve je bilo drukčije* u kojoj smo nepravilno upotrijebili pokaznu zamjenicu u obliku akuzativa i rekli/zapisali *tog*. Nepravilno je upotrijebljena zato što imenica *put* nije živo biće te bismo trebali zamjenicu i imenicu kraj nje upotrijebiti u nominativu. Ta rečenica pravilno bi glasila *Taj put sve je bilo drukčije*.

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Andrej Kopunović Legetin**

Učenik sam prvog razreda OŠ *Pionir* u Žedniku.

Obitelj: tata **Peđa** (34), mama **Ana** (33), sestra **Nikolina** (3)

III – III:

slano / **slatko**
voće / slatkiši
kompjutor / **društvena igra**
stan / **kuća**
tenisice / cipele
meso / povrće
zima / **ljet**
dan / noć
pješačenje / **bicikl**
jabuka / kivi
crvena / **zelena**
film / knjiga

tjelesni / matematika
pjevanje / plesanje
pizza / gulaš
čokolada / **vanila**
gazirano / **negazirano**
pas / mačka
selo / grad
nogomet / tenis
kazalište / **film**
jesti / **kuhati**
pričati / **slušati**
krimići / **crtići**

PREPORUČAM:

knjiga:

Lyman Frank Baum:
Čarobnjak iz Oza

pjevač:

tamburaši uopćeno

pjesma:

Kad mi padne šešir na čelo

film:

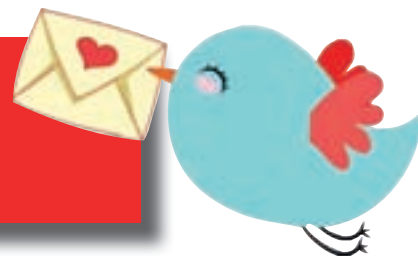
Flash

kompjutorska igrica:

Minecraft

Volim: nogomet
Ne volim:
kad se netko tuče

JEDNOSTAVNO MORAŠ ZNATI: Nacionalni park Mljet je osnovan 11. studenoga 1960. (najstariji morski park na cijelom Mediteranu!), a obuhvaća gotovo 5.300 ha, uključujući i morski pojas 500 m od obale, otočića i hridi, te tako zauzima otprilike 1/3 otoka.

O IMENU: Mljet je **MEDENI OTOK** – Ime se izvodi od grč. jezika melite nesos = medeni otok, ali i od lat. riječi mel, mellis, = med. (lat. Melita, tal. Meleda) Stanovnici otoka Mljeta zovu se Mljećani i Mlječke.

OTOK NA OTOKU: Otočić Sveta Marija (u južnom dijelu mljetskog Velikog jezera, veličine 120 m s 200 m) je otok na otoku - Mljetu! Na njemu su pronađeni ostaci rimske palače, ali je daleko poznatiji po benediktinskom samostanu i crkvi iz 12. stoljeća. To je najposjećenija znamenitost Nacionalnog parka Mljeta. Liči na tvrđavu i od 16. stoljeća na trijemu ima grb **Gundulića**.

VIDJELE SMO: Mljet je najzeleniji i najšumovitiji hrvatski otok – šume alepskog bora i hrasta crnike zauzimaju 90% teritorija. Oduševljavaju i planike: maleno drvo koje može narasti do 10 m, listovi mu služe za začim, a plodovi su prekrasne maginje (narančastocrveno, okruglo, slatko voće, vrlo bogate vitaminom C, ali oprez! – kad prezrije, sadrži alkohol!). Ovdje žive ptice (zeba, crvendač, kos i slavuj, grabljivice vjetruša, kobac i škanjac osaš, te sove: čuk, šumska sova i ušara) i sisavci (miševi, šišmiši, puhovi, kune bjelice, mungosi – dovezeni 1910., da unište zmije – zečevi, jeleni lopatari, mufloni i divlje svinje). **SAMO NA MLJETU!** Endemske biljke su: dubrovačka zečina, jupiterova brada i drvenasta mlječika.

KRASNI KORALJNI GREBEN: U podmorju Mljeta je najveći koraljni greben na Mediteranu – endemska vrsta busenastog koraljnog grebena »Cladocora caespitosa« (površine od oko 650 m², na dubini između 4 i 18 m)!

NAUČILE SMO: Mljet je nastao uzdizanjem iz mora, pa je zato dio kopna od kojega je odvojen, a more oko njegovih obala toplije je i slanije od onog na sjeveru Jadrana. More je potopilo zaljeve, pa je nastalo Malo (površine 24 ha, dubine do 29 m, a prosječne temperature ljeti 26-29 °C, a zimi 5°C) i Veliko jezero (površine 145 ha, dubine 46 m, te temp 24 do 26°C, max. do 31°C).

MJESTO ZA RAZGLEDNICU: Uz Mljet se veže legenda o grčkom junaku Odiseju kojeg je navodno nakon brodoloma more izbacilo na otok Ogigiju (otok Mljet) te je on tamo proveo s lijepom nimfom Kalipsom 7 godina. Također – vjeruje se da je na ovom otoku bio i sveti Pavao apostol.

NE PROPUSTITE ŠETNJU: Naselje Govedari u parku je u potpunosti zaštićeno mjesto prekrasnih kamenih kuća. Kuće se u selu ne smiju graditi ni prodavati, samo obnavljati po izvornom nacrtu.

P. S. Bilo je super, ali najviše: Ani – planinarenje, Ivi – vožnja kanuom do romantičnih plaža i tajanstvenih špilja! Veliki pozdravi od Ane i Ive!

Ivan Sarić - pionir u zrakoplovstvu!

Djetinjstvo i školovanje

U Subotici je 1876. godine rođen **Ivan Sarić**. Njegovi daljnji preci su pripadali plemićkom staležu, ali je on rođen u običnoj građanskoj obitelji. Otac **Pajo** i majka **Ana** dobili su Ivana nakon dviju kćerki. Osnovnu školu i gimnaziju pohađao je u Subotici, a maturirao je na Višoj trgovačkoj školi u Miškolcu. Radio je kao činovnik.

Sportaš – o tome manje znamo

Ivan je bio vrlo uspješan sportaš. Postao je atletičar, hrvač i jedan od utemeljitelja mjesnog nogometnog kluba.

Krajem 19. stoljeća bio je jedan od najboljih biciklista u Ugarskoj. Pobjeđivao je u brojnim velikim utrka.

Uspješno se bavio i atletikom.

Zavolio je i (tada) novu igru kožnom loptom – nogomet.

Ispred svoga vremena

Ivan Sarić je u mnogo čemu bio daleko ispred svoga vremena. Volio je brzinu. Najprije se bavio biciklizmom, potom trkama na motorima, pa automobilima. U svakom sportu osvajao je medalje na natjecanjima širom Europe.

No, u povijest Subotice, ali i cijele Europe, ušao je kao čovjek koji je ostvario Ikarov san! (Poznat je grčki mit o Ikaru – koji se s ocem spasio ropstva na Kreti tako što je poletio krilima napravljenim od voska i perja. Pronađite više o tome u knjigama i na internetu).

Sarić prvi puta uspješno poletio prije 110 godina!

Braća **Wright** su bili američki konstruktori i prvi ljudi koji su 1903. godine uspjeli poletjeti svojim avionom. Preletjeli su 37 metara, a let je trajao samo 12 sekundi.

Nakon samo sedam godina, 16. listopada 1910. je oko 7.000 Subotičana došlo na Gradski hipodrom gdje su bili svjedoci događaja o kome je bružala čitava Europa. Ivan Sarić poletio je u svojoj letjelici (zrakoplovu) pod nazivom »Sarić 1«, vinuo se na visinu od 30 metara i tako obišao cijeli krug oko hipodroma.

Subotičanin Ivan Sarić je toga dana otvorio prvu stranicu povijesti zrakoplovstva u Srbiji! Svoju letjelicu – avion sam je izradio u podrumu svoga obiteljskog doma, koristeći sve što mu je došlo pod ruku – kotače bicikla, dijelove klavira, staru vrtnu stolicu...

Nakon ovog povijesnog leta Sarić je radio i drugu letjelicu »Sarić 2«, kojom nije poletio. Osim izrade aviona, Ivan je maštao i o konstruiranju helikoptera, o čemu svjedoče makete.

Katarina Čeliković

Preminuo je 1966., ali njegovo ime nose: klub zrakoplovaca u Subotici, sportska zračna luka u obližnjem selu Bikovu kao i srednja Tehnička škola. Predmeti, pogotovu fotografije koje je načinio sam Sarić ili na kojima je on ovjekovječen, čuvaju se u zbirci subotičkoga Muzeja.

Replika njegovog zrakoplova »Sarić 1« se nalazi u Muzeju zrakoplovstva u Beogradu.

UPOZNAJMO SVECA

Sveta Terezija Avilska
 – rođena je 1515. u španjolskom gradu Avili
 – još kao mala je čitala životopise svetaca i viteške romane
 – kada je imala 12 godina umrla joj je majka, pa moli Majku Božju da je ona čuva i prati
 – sa svojih 20 godina ulazi u

karmelićanski samostan

– vidjela je da je Bog ne želi gledati u razgovoru s ljudima već s anđelima
 – znala je i vjerovala da samo molitva daje istinsku snagu
 – usprkos krhkom zdravlju, bila je vrlo snažnog karaktera, čvrste volje i radosna duha
 – obnovila je karmelski red, puno je pisala
 – rekla je: »Tko ima Boga, ništa mu ne manjka!«
 – umrla je 1582. godine, spomendan joj se slavi na dan njezine smrti – 15. listopada
 – papa Pavao VI. ju je 1970. godine proglasio crkvenom naučiteljicom
 – zaštitnica je grada Subotice, subotičke stolne bazilike, Španjolske, grada Avile

Duhovni kutak

SLAVIMO IMENDAN

- 26. listopada – Zvonko
- 28. listopada – Šimun, Tadej
- 2. studenoga – Dušica
- 3. studenoga – Silvija
- 4. studenoga – Karlo, Milan
- 5. studenoga – Mirko, Miroslav
- 6. studenoga – Vedran
- 10. studenoga – Leona, Lav, Leon
- 11. studenoga – Martin
- 16. studenoga – Margareta
- 17. ili 19. studenoga – Elizabeta
- 18. studenoga – Karolina

ZAPAMTIMO ISUSOVU PORUKU

»Tko se god uzvisuje, bit će ponižen,
 a tko se ponizuje, bit će uzvišen.« (Mt 23,12)

25. listopada (30. nedjelja kroz godinu)

Isus nas poziva da volimo Gospodina, Boga svojega, i svoje bližnje kao sebe same!

8. studenoga (32. nedjelja kroz godinu)

Isus želi da ne budemo uspavani, previše sigurni u svoju vjeru, već da budno pazimo kako živimo i što radimo!

1. studenoga – SVI SVETI

Za sva jednostavna, svakodnevna dobra djela koja činimo s ljubavlju čeka nas velika nagrada na nebesima!

15. studenoga (33. nedjelja kroz godinu)

Bog nas hoće marljive, hrabre, poduzetne, da iskoristimo sposobnosti koje imamo kako bi bilo bolje i nama i našim bližnjima!

1. studenoga slavimo svetkovinu Svih svetih – tada slavimo sve svece i svetice, te molimo njihov zagovor za nas i naše bližnje.

2. studenoga je Dušni dan, tada se na poseban način sjećamo svih naših pokojnika, te obilazimo njihova vječna počivališta.

Hrckeva pošta

Upoznajte nas ...

Škola: *Ivan Milutinović, Subotica*

Razred: 5.c

Razredna: **Jelena Vidaković**

Volimo: druženje

Ne volimo: svađu

Ima nas: 8

Dječaka: 4

Djevojčica: 4

Dominik Sarić Lukendić, 2.c –
OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

Magdalena Molnar, 1.4 – OŠ *Matko Vuković*, Subotica

Lusija Rac Petin, 1.c – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

Matea Radičev, 1.r – OŠ *Moša Pijade*, Bereg

Milan Gašpar, 2.e – OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Milan Mikulić, 3.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Matija Rudić, 2.e – OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Primož Košec, 3.r – OŠ Moša Pijade, Bereg

Iznenadenje

Svako dijete voli i raduje se iznenađenjima.

Ova godina je bila vrlo neobična, jer od ožujka nije bilo škole, čak nismo mogli s bakama i djedovima proslaviti Uskrs. Zbog toga sam bila tužna. Da ne bih bila tužna roditelji su mi odlučili kupiti leminge, koji spadaju u porodicu hrčka. Kada su mi rekli da idemo naručiti kavez, čudno sam ih pogledala. Kada smo naručili kavez, pitala sam mamu za što će nam kavez? Ona mi nije htjela reći. Navečer sam mamu pitala isto pitanje, a ovaj put mi je odgovorila da ću dobiti leminge. Kada sam to čula, bila sam jako iznenađena i sretna. Toliko sretna da sam skakala po kući od sreće.

Kada sam ih dobila, jako sam ih zavoljela. Volim ih i sada isto koliko i onoga trena kada su me mama i tata iznenadili darom.

Ana Perčić, 3.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica

Vanja Tubić, 3.r –
OŠ Moša Pijade, Bereg

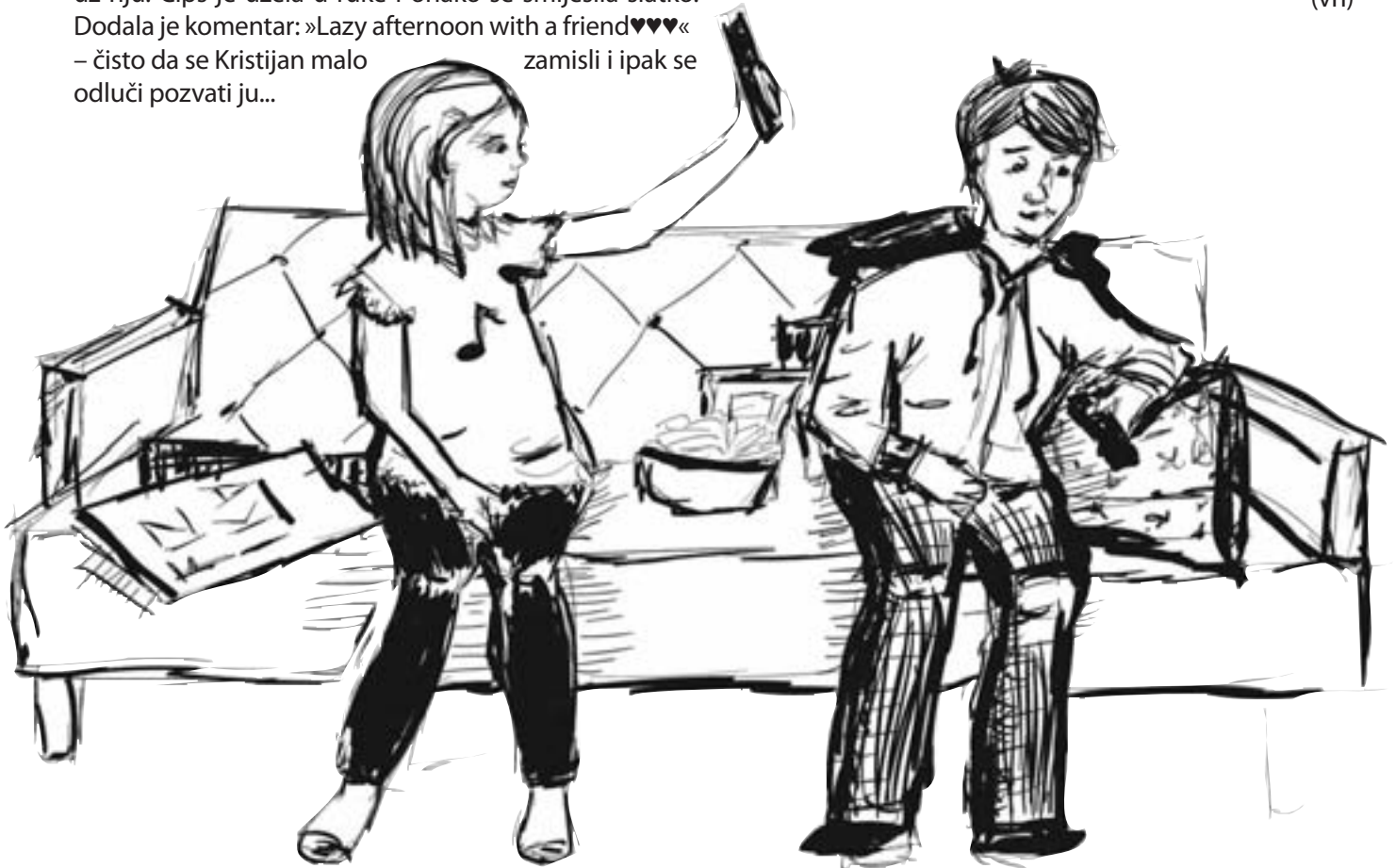
Josip Svirčev, 4.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Scena prva: Sara i Jure sjede na kauču i gledaju *Mentalista*. Grickaju čips – više Jure nego Sara (koja zna koliki je to neprijatelj linije, iako naravno o tome se ne priča s dečkima!), ali čips je između njih na kauču. Budući da je Sara pogledala tu epizodu za koju je Jure tražio titlove i kao pravi frend čeka sljedeću (i kao manje bitnu stvar – prepisuje fiziku) ona malo skrola mobitelom i pravi fotkice. Naravno – ne s Jurom! Pazi da se on ne vidi. Kad pomisli na sve komentare koje bi društvo lupalo – postane joj loše. Napravila je jedan sjajan selfie na kojoj joj se vidi kosa fantastično i obrva joj se baš »namjestila« – joj, samo da Kristijan ovo vidi! Baš je u njegovom stilu. Napravila je još jednu – tako da se malko vidi Jurino rame uz nju. Čips je uzela u ruke i onako se smiješila slatko. Dodala je komentar: »Lazy afternoon with a friend♥♥♥« – čisto da se Kristijan malo zamisli i ipak se odluči pozvati ju...

Scena druga: Jure sjedi na kauču prilično neudobno. Jako pazi da slučajno ne dodirne Saru! Naravno da bi to volio, ali... Gleda *Mentalista* i gricka čips kao da mu život od toga ovisi. A možda i ovisi – što bi Sara rekla, kad bi znala da ga totalno ne zanima taj plavušan u sakou i da bi sve njegove kovrče i sve kovrče svih ljudi na svijetu dao da samo može jedan (mali, najmanji) narančasti Sarin uvojak uzeti među prste i pomirisati izbliza... Ne smije ni misliti. Ona sjedi tu kraj njega i smijucka se, svako malo se fotka k'o sve ostale curke. Ma, nije uopće kao sve ostale, čak i kad radi iste stvari.

Scena treća: Poznati zvuk komentara na Sarinom Instiću. Možda Kristijan komentira njen selfie? »Jure, zaustavi malo«, kaže i već je mob u ruci. Nije Kristijan A... A što piše? Mia privatni? Štoooo? »Opet ždereš, buci-buci Sara-buci?« Mia, ta koza! Kako može? Samo kad je čips vidjela i kritizira ju za to... »Sama sam glupa – što nisam odrezala to...« mrmlja. »Što je, Saro?« Ne može mu odgovoriti. Kava joj se u grlu diže i... »Oprosti – kupaona?«. Jure pokazuje rukom, ona juri. Mob je ostavila. On pita, budući da čuje čudne zvuke: »Trebaš nešto?«. »Neee! Ostani tamo!«. Nije mogao ne vidjeti komentar. Tko je ta Mia? Da nije ona mala što mu stalno šalje poruke da joj se sviđa, čak mu i fotke u privatnu poruku šalje? Zašto je to rekla? Malo je uvećao Sarinu fotku. Hej – pa tamo se vidi njegova fotka na zidu s mamom i tatom! Možda je Mia to vidjela i sad želi... Treba li reći Sari za to? Pojma nema... (vh)

VOLIM VOJVODINU

Ako ste mislili da smo vam postavili već sva pitanja o našoj krasnoj Vojvodini, ne brinite. I ovoga puta doznat ćete nešto novo.

1. Kako se zove ptica koja se ponovno vratila u zapadnu Bačku?

- a) lastavica
- b) vrabac
- c) modrovrana
- d) galeb

Nakon nepunih 40 godina odsustva iz zapadne Bačke, a zahvaljujući predanosti pojedinaca i ornitologa koji su postavljali kućice za gniježđenje u zapadnu Bačku vratila se jedna vrsta nekada česte ptice, inače strogo zaštićene vrste u Srbiji.

3. Čiji je spomenik otkriven prošlog tjedna u Subotici?

- a) biskupa Ivana Antunovića
- b) Pere Tumbas Haje
- c) Laze Kostića
- d) Ivana Kujundžića

Spomenik se nalazi pored subotičke katedrale bazilike sv. Terezije Avilske. Izliven je od bronce, u prirodnoj veličini i sjedećem položaju. Autor spomenika je **Bernard Pešorda**, akademski kipar iz Zagreba.

2. Koje godine je osnovana knjižnica u Somboru?

- a) 1820.
- b) 1859.
- c) 1901.
- d) 1920.

Knjižnica u Somboru nosi naziv Gradska biblioteka *Karlo Bijelicki*, po čovjeku koji je inicirao njezin osnutak. Na samom početku glavninu knjižnog fonda činile su knjige na njemačkom jeziku.

4. U kom vojvođanskom mjestu je oboren Guinnessov rekord u kuhanju riblje čorbe?

- a) Bačka Palanka
- b) Novi Sad
- c) Ruma
- d) Srijemska Mitrovica

Prije osamnaest godina, tačnije 13. siječnja 2002. godine, u ovom kotiliću skuha se riblja čorba u koju je utrošeno 1.700 kilograma razne riječne ribe, 150 kg raznih začina, 150 kg crnog luka, 300 litara kuhane rajčice i 1.650 litara vode. Kotlić je izrađen od prohroma, sa zapreminom od 4.160 litara.

HRABRI

 JE USAMLJENO ČUČAO U KUTU SOBE. ČEKAO JE JESENJSKI KIŠNI DAN, PA DA I ON KONAČNO IZIĐE U ŠETNJU. MOLIO JE DA PUSTE KIŠE, ALI NIKAKO

 JE DANIMA SIJALO. NO, MJESEC LISTOPAD DONIO JE PUNE KIŠE. VINKO UZEO JE SVOJ ŠARENI I RAŠIRIO GA ŠETAJUĆI ULICOM. USPUT JE SREO PUNO RAZNOBOJNIH   .

- JA SAM NAJČVRŠĆI! - HVALIO SE .

- A JA MOGU PRIMITI DVOJE! - REKAO JE .

- MOJ MEHANIZAM JE BOLJI! VJETAR MI NIŠTA NE MOŽE.

REKAO JE   KIŠOBRAN JE SVE TO PROMATRAO I NIJE SE HTIO HVALITI. KADA JE IZNE-
NADA NAIŠLA KIŠOBRANI SU SE UPLAŠILI.

 JE OTPUHAO VJETAR. JE PROPUŠTAO I

DJECA SU POKISNULA. JE POGODILA I ODMAH SE SKUPIO. JEDINO JE VJERNO ŠTITIO SVOG VINKA.

DOBRODOŠLICA JESENI

PREKRASNE BOJE JESENI OPET SU OBASULE NAŠE ULICE, NJIVE, ŠUME, PARKOVE... KOJE BOJE PREPOZNAJETE?

UŽIVAJTE U JESEN-SKOM SUNCU I ZABAVITE SE SAKUPLJAJUĆI PLODOVE JESENI, IZRAĐUJUĆI OD NJIH JESE-NJE DEKORACIJE.

KAKVO JE VRIJEME TIJEKOM JESEN:

- DANI SU KRAĆI
- NOĆI SU DULJE
- VJETROVITO JE
- PADAJU KIŠE
- PADA MAGLA
- ČESTO JE OBLAČNO VRIJEME
- TEMPERATURE SU NIŽE

RASTEM U ŠUMI,
ZELENE SAM BOJE,
ZAŠTIĆEN SAM OŠTRIM BODLJAMA.
U KOŠARICI ŽIVIM SAM ILI S NEKO-LI-KO PLODOVA
SKRIVENIH U SMEĐIM LJUSKAMA.
TKO SAM?

Prijedlog: Kako izraditi sovu od jesenjeg lišća

ŠU – ŠU, PJESMA

ŠU-ŠU, ŠU-ŠU,
ŠUMORI LIŠĆE
ŠUŠTI, ŠUŠTI
I ŠAPUĆE.

SAŠILA JESEN
SRED ŠUMA
NAJMEKŠU
ŠU-ŠU-ŠU
ŠUBARU.

I ŠEĆE, ŠEĆE
STAZAMA,
ŠU-ŠU-ŠU
ŠUŠTAVIM.

I PRIČA PRIČE
O KIŠAMA
ŠU-ŠU-ŠU
ŠUMORNIM,
PLJUŠTAVIM.

STJEPAN JAKŠEVAC

HRCKOVE MOZGALICE

1. Poveži trgovinu s robom koju se u njoj prodaje.

PEKARA	KRUH
MESNICA	RIBA
RIBARNICA	KRIZANTEME
CVJEČARNICA	MARKICE
LJEKARNA	ODREZAK
POŠTA	PERNICA
KNJIŽARA	LIJEKOVI
TRŽNICA	VOĆE I POVRĆE

2. Izbaci uljeza:

VRUĆE	HLADNO	TOPLO	SPORO
SUNCE	TUČA (GRAD)	SUSNJEŽICA	SNIJEG
BICIKL	AUTOBUS	MOPED	LOPTA
ŠAKA	MJESEC	LICE	STOPALO
DODIR	MIRIS	MISAO	VID
PLIVANJE	TRČANJE	HODANJE	SPAVANJE

3. U voćnjaku su pobrane dunje. Nabrano je 3 tone i 347 kilograma. Prodano je 2.050 kg. Koliko kilograma dunja je ostalo?

Račun: _____

Odgovor: Ostalo je _____ dunja.

4. Slovima popuni ispunjalku

10 + 1 =

37 - 7 =

43 + 27 =

34 - 15 =

15 - 15 =

RJEŠENJE: _____

5. Spoji životinje s osobinom koju imaju:

LISICA	BRZOPLETOST
ZEC	PROŽDRLJIVOST
SOVA	MUDROST
VUK	LUKAVOST

6. Dopuni jesenskim plodovima slovo koje nedostaje.

ORA_I
KESTE_I
DU_E
JA_UKE
_ROŽĐE

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Braća Katić

Mi smo braća: **Luka i Petar** – zajedničko nam je prezime **Katić**. Blizanci smo!

Zajedničko nam je:

- * Pohađamo osnovnu školu u Surčinu.
- * Dobri smo učenici.
- * Volimo druženje u školi kao i školske ekskurzije.
- * Sviramo tamburu u okviru škole tambure u Hrvatskoj čitaonici Fischer.
- * Obojica smo najprije trenirali karate, onda nogomet, a sada treniramo hrvanje.
- * Osvajali smo nagrade na natjecanjima.
- * Zahvaljujući sportu stekli smo puno prijatelja iz Srbije, Hrvatske, Makedonije i Bugarske.
- * Mi smo *betlemaši* na Badnjak – to je stari srijemski običaj. U našoj nošnji obilazimo kuće i uz stari narodni igrokaz čestitamo Božić. Dobivamo i darove.
- * Obojica volimo pop glazbu, starogradsku.
- * Zajednički su nam prijatelji. Družimo se svaku večer ispred naše kuće. Jako smo odani jedni drugima.

Različiti smo:

- * Omiljena hrana: Luka najviše voli sarmu i grah. Od kolača voli bundevaru i lijenu pitu s višnjama. Petar najviše voli juhu, sladoled i čokoladu.
- * Škola i predmeti: Luka voli povijest i geografiju. Petar voli tjelesni i najviše informatiku.
- * Hobi: Petar je uspješniji u hrvanju. Luka piše pjesme (od drugog razreda).

KADA BIH

Kada bih se zaljubio
ja bih tu djevojku poljubio.
Kada bih se ozlijedio
sam bih se izliječio.
Kada bih se potukao

ja bih se ispričao.
Kada bih se probudio
ja bih zijevnuo.
Kada bih se zagledao
Ništa ne bih čuo.

Luka Katić

K. Č.

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja:
Riječ uzgljanca znači jastuk.

Nagrađeni detektivi:

Ilija Matković – OŠ Matko Vuković, Subotica
Bojan Ostrogonac – OŠ Ivan Milutinović, Subotica
Pavle Tumbas – OŠ Matko Vuković, Subotica
Luka Ivković – OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna
Martin Dulić – OŠ Vladimir Nazor, Đurđin
Lana Poturica – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta
Matea Bako – OŠ Vladimir Nazor, Đurđin
Lana Lončarević – OŠ Matko Vuković, Subotica
Violeta Fišli – OŠ Matko Vuković, Subotica
Lea Rica – OŠ Moša Pijade, Bereg

Nagradno pitanje:

Koji nacionalni park je predstavljane u ovom broju Hrcka?

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

KUPON

Medvjedići Matejovog srca

Priprema:

1. Kruh namažite *eurokremom*.
2. Očistite bananu i narežite ju na kolutiće. Crno grožđe operite i zrna prerežite na pola.
3. Dva koluta banane postavite za uši i jedan za bradu.
4. Polutke crnog grožđa stavite za oči i nos.

Dobar tek!

Medvjediće Matejovog srca je za vas pripremio **Matej Temunović**. Matej je prvašić OŠ Matko Vuković u Subotici. Jako voli vježbati te svakoga dana radi sklekove, čučnjeve i ostale vježbe. Počeo je svirati tamburu u HGU Festival bunjevački pisama. Voli nogomet, igrati igrice i gledati crtice.

Vrijeme pripreve:
5 minuta

Potrebni sastojci:

tost kruh

eurokrem

banana

crno grožđe

Moj kućni ljubimac

Životinja: Konj-kobila DIMITRIJA

Vlasnici: LUKA, MARTIN i ANTE CRNKOVIĆ

Dobili smo ga od dide **Tome**.

Stara je 10 godina.

Ako veterinar potvrdi, na proljeće će imati ždrijebe.

Ante ju hrani.

Luka čisti i trenira.

Martin šeta i izvodi.

Svi je volimo i brinemo o njoj!

Jeste li znali???

- * Konj na dnevnom nivou popije i do 38 litara vode.

- * Konji mogu spavati na dva načina – ležeći i stojeći.

- * Mozak konja je veličine krumpira, a težina mu je duplo manja od ljudskog.

- * Ne postoje dva ista konja.

- * Uz pomoć mahanja repom, konji izražavaju kako se osjećaju.

- * Procjenjuje se da u svijetu ima između 60 i 75 milijuna konja, a najviše ih živi u SAD-u.

- * Kada su u stadu u divljini, dok jedni spavaju, drugi konji uvijek čuvaju stražu.

- * Konji imaju veće oči od svih sisavaca koji žive na kopnu.

- * Konji ne mogu podrignuti, povraćati ili disati kroz usta. Njihov probavni sustav je jednosmjerna ulica.

Emili i magično putovanje

Emily sama živi sa svojom majkom nakon što je izgubila oca. Ona želi pomoći svojoj majci pronaći sreću i saznati više o ocu kojeg nikada nije poznavala. Kad Emily pronađe tajanstvenu škrinju koja je prevozi u magični svijet, ona upozna fantastična i mitska bića koja postaju njeni novi prijatelji. Nakon što otkrije da su njeni novi prijatelji u opasnosti, Emily se mora suočiti sa svojim najgorim strahom kak bi završila svoje putovanje...

Šetači vukova

U vrijeme praznovjerja i magije, kada se na vukove gledalo kao na demone, a na prirodu kao zlo koje treba

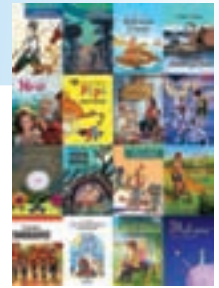

pripitomiti, mladi lovac šegrt, Robyn, dolazi u Irsku sa svojim ocem izbrisati posljednji čopor. Ali kad Robyn spasi djevojčicu, Mebh, njihovo prijateljstvo vodi do otkrivanja svijeta Wolfwolkers-a i pretvaranja u ono što njen otac ima zadatak uništiti...

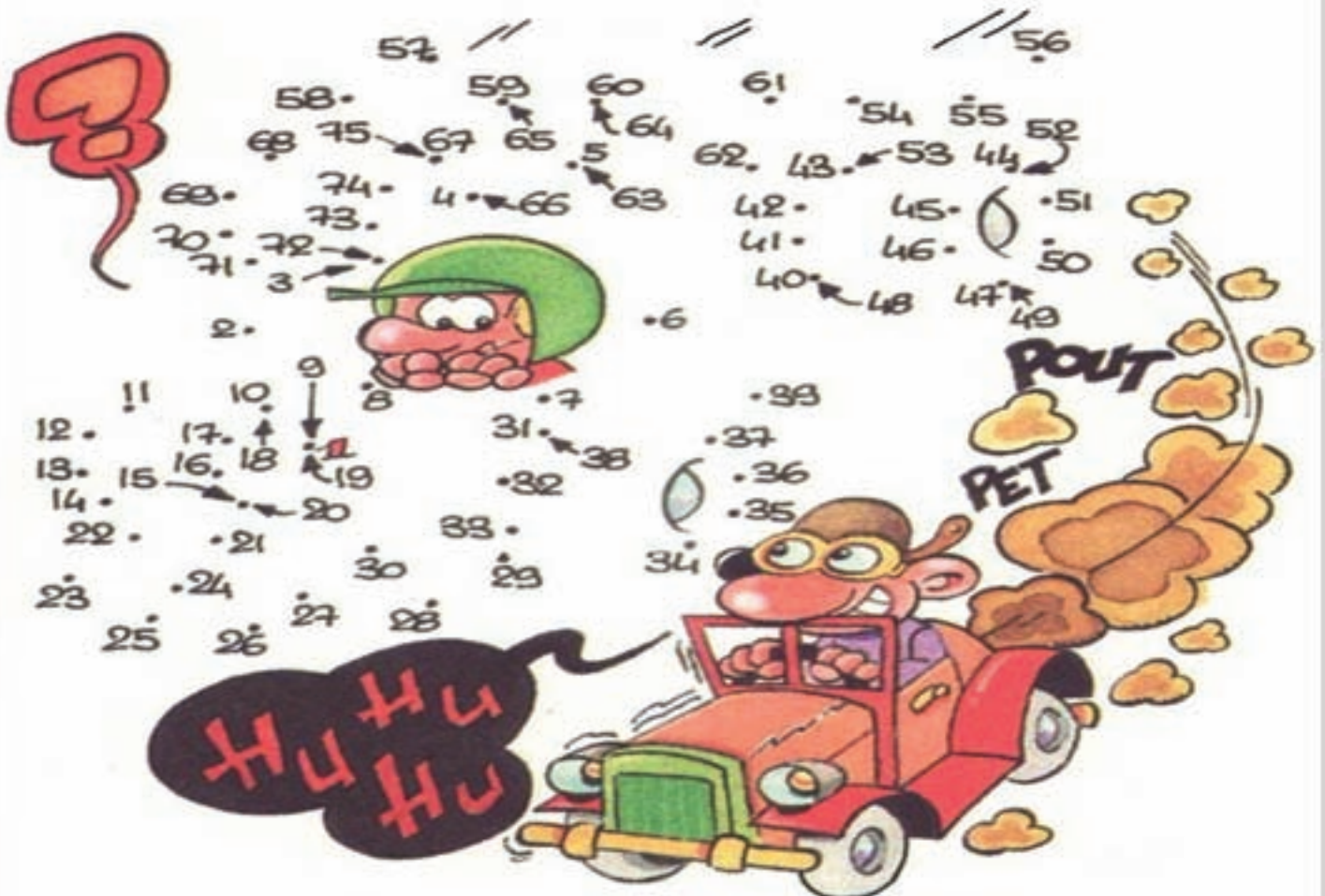
U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: BUDILICA, RIMA, DAR, BLAGDANI, KALENDAR, MASKE, DATUM, FILM, LEKTIRA, BOJA, KOLAŽ, PJESNIK, STIH, IGROKAZ, CRTIĆ, ČASOPIS, TON.
 Preostala slova dat će konačno rješenje.
 Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

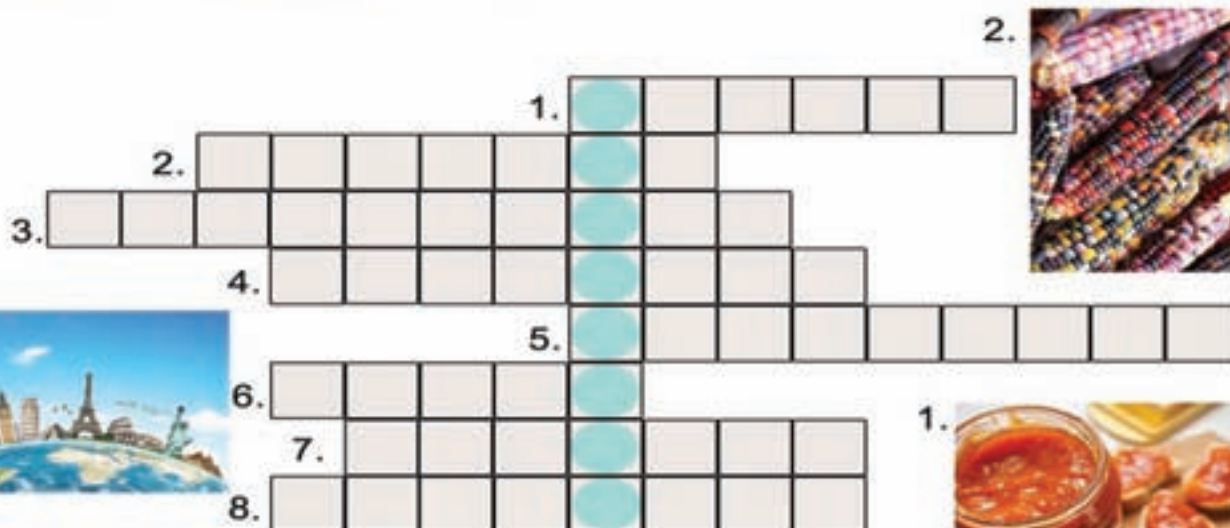
Ć	R	Ž	Z	A	K	O	R	G	I
I	I	S	A	M	L	K	I	S	I
T	M	A	U	L	I	K	R	I	N
R	A	T	C	N	O	A	A	P	A
C	A	R	S	I	D	K	J	O	D
D	A	E	S	N	L	A	O	S	G
D	J	T	E	F	R	I	B	A	A
P	I	L	I	N	O	T	D	Č	L
H	A	L	E	K	S	A	M	U	B
K	M	A	R	I	T	K	E	L	B

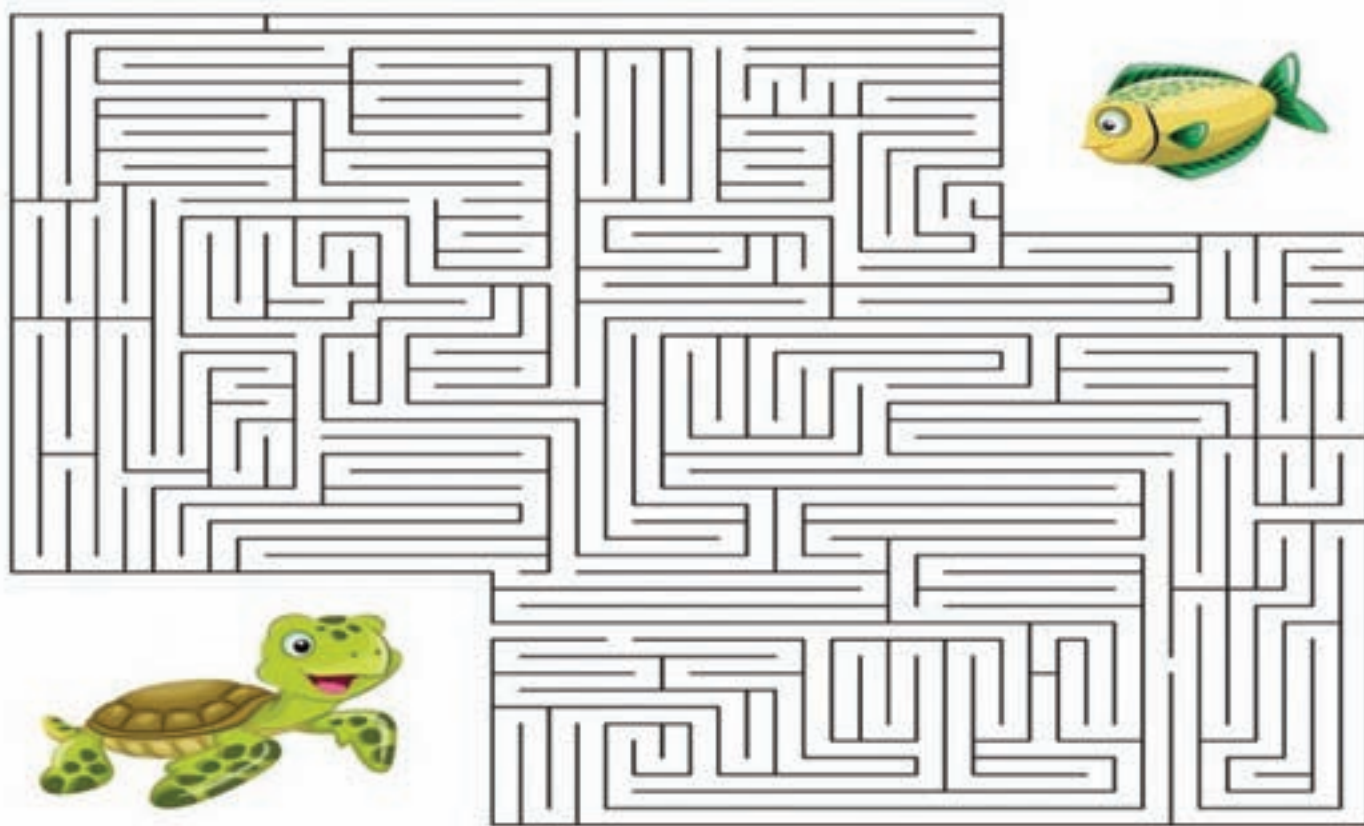
--	--	--	--	--	--

Riješi križaljku na temelju ponuđenih slika.

PRONAĐI PUT

Do kada će ovo trajati?

Tekst: Slađana
Crtao: Petar Tikvicki

Tebe vidjeti u ovakvom bedaku.... i još čuti da ti nedostaje škola? Nevjerojatno...

Pola razreda u školi, a ostali online... Glupo da gluplje ne može...

A pogledaj ptice! One mogu biti u jatu i baš ih briga za ovo.

Znam, Zveki, i meni je glupo ovo što su nas razdvojili, ali...

Tikvicki Petar Zveki

Netko je baš riješio zagorčati nam život.

Tebi bar vedrog duha nije nikada nedostajalo! Ej! Vidi tko ide...

Oopaa! Ovo treba i zaustaviti... Frendovi što ima?

Pa Hrcko u pravi čas. Daj jedan krug da vratim raspoloženje.

Naravno, zato sam i došao.

ŠKRIP!!